

Toimenpiteet vuoden 2024 arviointikertomuksen johdosta

Tarkastuslautakunta 23.04.2025 § 7

Ehdotus Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta arvioi miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet. Tähän tarkoitukseen tarkastuslautakunta laatii lakisääteisen arviointikertomuksen.

Päätös Pantiin keskustelun jälkeen pöydälle.

Lisätiedot Tilintarkastastaja Krister Rehn, 050 081 6446

Tarkastuslautakunta 14.05.2025 § 4

Pöydälle pantu asia. Asian jatkokäsittely.

Päätös Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen ja luovuttaa sen kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Lisätiedot Tilintarkastastaja Krister Rehn, 050 081 6446

Kaupunginvaltuusto 27.05.2025 § 33

Liite

- arviointikertomus

Ehdotus Tarkastuslautakunta ehdottaa, että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätös **Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti merkitä arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.**

Liite §:ään 33

Lisätiedot Tilintarkastastaja Krister Rehn, 050 081 6446
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jouko Kavander, 040 703 2525

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 314

Tarkastuslautakunta on pyytänyt kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Seuraavat vastineet on jätetty:

Hangon Veden johtokunta 28.8.2025:

Johtokunta ei anna vastinetta

Sivistyslautakunta 2.9.2025

“Sivistystoimen osalta todetaan seuraavaa:

Tarkastuslautakunnan näkemys on, että toiminnalliset tavoitteet on olennaisilta osin saavutettu.

Talous:

Talouden kokonaistoteutuma oli sektorilla talousarvion mukainen, mutta seuraava ylitys esiintyi:

- Peruskoulut; käyttöaste: 103 %, -> ylitys 201 t€

Vastaavasti varhaiskasvatus ja lukio-opetus alittivat talousarvion:

- Varhaiskasvatus; käyttöaste: 96%, -> alitus 162 t€

- Lukio-opetus; käyttöaste: 96%, -> alitus 73 t€

Sivistystoimen toimintakate oli -14,1 milj. € verrattuna budjetoituun -14,2 milj. €, -> alitus 61 t€, kokonaiskäyttöaste: 99,4%.

Analyysi ja haasteet:

Tarkastuslautakunnan analyysin mukaan, kaupungin rahoituspohja on riittämätön nykyisen kouluverkon ylläpitämiseksi. Tarkastuslautakunta esittää näkemyksensä, että kaupungin laaja kouluverkko ei enää ole sopusoinnussa tiedossa olevien oppilasennusteiden kanssa ja peräänkuuluttaa sopeuttamistoimien selvittämistä. Kyseisiin toimiin olisi syytä ryhtyä viipymättä.

Syksyllä 2025 aloitetaan paikallinen kouluverkkoselvitystyö (SIV, 12.12.2024, §113)

Vuoden 2024 aikana sivistystoimi on saanut arvioitua vähemmän tuloja verrattuna siihen, mitä talousarvion laadintavaiheessa ajateltiin. Näistä voidaan mainita erilaiset hankkeet sekä perusopetuksessa että varhaiskasvatuksessa.

Perusopetuksen tuntikehys on suhteutettu oppilasmäärään. Perusopetus ei ole pysynyt annetuissa talousarvioraameissa mm. henkilöstökulujen sekä muille paikkakunnille sijoitettujen oppilaiden opetuksen järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten vuoksi.

Lukioiden tuntikehys on pidetty sillä tasolla, että lukio-opiskelijoille taataan tarvittava kurssitarjonta. Vaikka perusopetuksen oppilaiden lukumäärä on Hangossa vuosittain vähentynyt, niin lukioiden opiskelijamäärä on pysynyt vakaana.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärän vähenemisen vuoksi, myös henkilöstön määrä on vähentynyt. Varhaiskasvatus on alittanut selkeästi annetut talousarvioraamit.

Henkilötyövuodet ovat pienentyneet 3,7:llä verrattuna vuoden 2023 tilinpäätökseen.”

Ympäristölautakunta 2.9.2025

“Ympäristötoimen osalta tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan, että toiminnalliset tavoitteet on sen näkemyksen mukaan pääosin saavutettu ja niiden toteutumista on eritelty tasekirjassa. Samalla tavalla kuin edellisenä

vuonna, talous toteutui budjetoitua kokonaisvaltaisesti katsottuna olennaisesti myönteisemmin, etenkin maankäytön tuloksen muodostumisen ansiosta mutta myös siitä syystä, että rakennustarkastuksen ja ympäristönsuojelun osalta määrärahojen käyttöaste oli huomattavan matala. Ympäristötoimen toimintakate oli (+)2,9 milj. €, mikä on 0,4 milj. € tai 16 % budjetoitua parempi, mistä valtaosa johtuu maankäytön myönteisestä talousarviopoikkeamasta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin erikseen huomiota siihen, että kaavoituksen etenemättömyys ja erityisesti rakennuskielto alueilla, joiden kaavoitus on ollut kesken jo vuosia, on olennainen epäkohta kaupungin vetovoimaisuuden näkökulmasta. Tähän epäkohtaan olisi tarpeen saada pikaista muutosta. Rakennuskiellot pitäisi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan purkaa, jos kaavat eivät etene.

Tarkastuslautakunta kiinnitti samaan asiaan huomiota vuosi sitten. Rakennuskieltojen osalta on kyse ollut kahdesta kaavahankkeesta: Rajakaari ja Furumo, joiden kummankin osalta rakennuskiellot ovat rauenneet.”

Kulttuurilautakunta 9.9.2025

” Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toimintaa on pääpiirteisesti hoidettu asetettujen toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti vaikkakin kulttuuritoimi myös tänä vuonna ylitti sitovan määrärahansa.

Kulttuuritoimen toimintakate oli -1,82 milj. € verrattuna budjetoituun -1,76 milj. €. Käyttöasteen 104 % (105 % v. 2023).

Ylitys johtuu muun muassa henkilöstökustannuksista. Palkat on korotettu työehtosopimuksen mukaisesti ja joitakin palkkoja on tarkistettu ja korjattu. Tuloja oli myös vähemmän mitä budjetoitu. Kulttuuritoiminta jäi 2500 euroa vailla tavoitteesta ja valtiontuki Suomen mallin harrastustoiminnalle oli myös alempi mitä budjetoitu. Museotoiminnan valtiontuki on investointiavustus, joka kirjanpidossa kirjattiin investointibudjettiin.”

Tekninen lautakunta 17.9.2025

”Lautakunta päättää antaa seuraavan sisältöisen vastineen teknisten toimintojen osalta: Lautakunta toteaa Arviointikertomuksen ansiokkaat arvioinnit ja analyysit investointiosan ja lainojen suhteen mutta haluaa kiinnittää arviointilautakunnan huomiota kaupungin omistaman rakennetun ympäristön ja teknisen infran; kadut, putkistot, puistot, kiinteistöt ja satamat seuraavasti; Samalla kun omistusten ylläpidon korjaus- ja ylläpitoinvestointeja siirretään eteenpäin rajallisen investointibudjetin vuoksi, nostetaan myös ”infralainaa” joka ei näy velkasaldoissa.”

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

Lautakunta ei anna vastinetta.

Keskushallinto

Tarkastuslautakunta haluaa kuitenkin edellisvuoden tapaan edelleen kiinnittää huomioita etenkin kaupungin ja kaupunkikonsernin korkeaan velkataakkaan, joka muodostaa merkittävän riskitekijän sekä kaupungille että kaupunkikonsernille, siihen sisältyvä korkoriski mukaan lukien.

Tarkastuslautakunnan huoli lainakannan kasvusta on aiheellinen. Toki Hangon kaupungin velkataakka ei kasva samalla tavalla kuin monien muiden kuntien, koska Hangolla ei ole talousarviosuunnitelmassa suuria pakollisia investointeja. Velanhoidokustannukset, eli korko on hallinnassa pitkien kiinteäkorkoisten ja koronvaihtosopimusten ansiosta. Suurin osa konserniverasta on kaupungin omaa velkaa, konserniyhtiöillä on lainaa muilta kuin konserniyhtiöiltä vain muutama miljoona euroa.

Konserniyhtiöiden taloutta ja toimintaa tarkkaillaan talousarviossa annettujen tavoitteiden sekä suullisilla keskusteluilla yhtiöiden edustajien kanssa säännöllisin väliajoin.

Rahoitusosa - Finansieringsdel				
Kaupunki + liikelaitos / Staden + affärsverket		TP-BS	TA - Budget	TA - Budget
	*) muutettu / ändrad	2024	*2025	2026
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökningar av långfristiga lån		15 000 000	4 035 232	2 204 772
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskningar av långfristiga lån		-5 883 342	-3 750 000	-1 250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändringar av kortfristiga lån		-10 000 000		

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan konserniohjaus ja valvonta on parantunut vuoden aikana, mutta tulee selkeästi edelleen kehittää, kaikilta osin vastaamaan konserniohjeissa säädettyä sekä turvaamaan kuntalain vaatiman talouden tasapainon säilymistä konsernitasolla. Tarkastuslautakunta esittää edelleen näkemyksensä, että kaupunginhallituksen tulisi kaikille konserniyhteisöille kattavasti, toiminnallisten tavoitteiden lisäksi, sisällyttää talousarvioesitykseensä selkeästi mitattavissa olevia taloudellisia tavoitteita, ainakin tulosta, investointeja sekä rahoitusta/velkaantumista koskien. Myös konserniohjeiden päivittämistarpeita tulisi huomioida.

Konserniyhtiöiden ohjeistaminen sekä toiminnanohjaus tapahtuu konserniohjeissa, jotka uudistetaan hallintosäännön yhteydessä vuoden 2026 alussa. Konsernitavoitteiden kehitys on jatkuva prosessi ja niitä kehitetään kaupungin talousarvioprosessin yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen ohjauksen ja valvonnan toimivuuteen tulee edelleen kiinnittää huomiota sekä erityisesti huomioida kuntalain 47 §:n edellyttämää, riittävää talouden ja liiketoiminnan osaamista, tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoissa.

Kuntavaalien jälkeen tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoja on muutettu.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstön osalta tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan kiinnittänyt erityistä huomiota henkilöstöstrategian tarpeellisuuteen, niin ikään siihen, että koko kaupungin henkilöstö noudattaa etätyön osalta yhteisiä periaatteita.

Henkilöstöstrategia tukee kunnan strategisten palvelutavoitteiden saavuttamista. Strategian päivittäminen kuluvalle valtuustokaudelle on vielä työn alla. Kun se on hyväksytty, voidaan jatkaa henkilöstöstrategian laatimista.

Etätyötä tekevän henkilöstön tulee noudattaa kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston vahvistamat etätyösäännöt. Esihenkilöiden tehtävänä on valvoa etätyösääntöjen noudattamista.

Liitteet

- etätyösäännöt
- sopimus etätyöstä

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen ja sen alaisten lautakuntien vastineet arviointikertomuksen 2024 johdosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
Kansliapäällikkö Hanna Planting, 0400 918 034
Ao. viranhaltijat

Tarkastuslautakunta 18.11.2025
473/02.02.00/2023

Asian jatkokäsittely.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta tutustuu kaupunginhallituksen antamaan selvitykseen vuoden 2024 arviointikertomuksen johdosta.

Päätös**Lisätiedot**

Tilintarkastaja Krister Rehn, 050 081 6446